

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Deres ref: 10/1089 SL HEG/KR

Vår ref: 207.04/PS

Dato: 4.5.2010

Høring – forslag til endringer i reglene for skattelegging av pensjonsinntekt - Akademikerne merknader

Det vises til brev av 3. mars d.å. der Finansdepartementet ber om eventuelle merknader til forslag til endringer i reglene for skattelegging av pensjonsinntekt innen 3. mai 2010. Akademikerne har forelagt saken for sine medlemsorganisasjoner. Akademikerne vil i det følgende komme med sine merknader til departementets forslag.

Innledning

Regjeringen foreslår en rekke skatteendringer som skal innføres samtidig med nye regler for uttak av folketrygd og ny AFP i privat sektor. Parallelt med disse endringene vil det innføres en tilpasset tjenstepensjon i offentlig sektor og ny lovregulering av tjenstepensjonsordninger i privat sektor.

Begrunnelsen for forslagene til nye skatteregler for pensjonister er hovedsakelig knyttet til pensjonsreformen, herunder muligheten for fleksibelt uttak av folketrygd. Flexibiliteten gjelder i denne sammenheng både alder for uttak og grad av uttak.

Endringsforslagene skal ha til hensikt å støtte opp under arbeidslinjen ved å redusere marginalsatten for de som fortsetter å være yrkesaktive etter uttak av folketrygd. Akademikerne støtter intensjonen om at de som kan og vil være yrkesaktive, skal få mulighet til det og at det skal lønne seg å arbeide lengre. Vi er også forundret over at noen av forslagene bryter med "arbeidslinja".

For å tilpasse skattereglene til endringer i en fleksibel folketrygd, ny AFP i privat sektor og et generelt "opprydningsbehov" fremmer departementet forslag om følgende:

- endring av skattebegrensningsregelen for pensjonister
- økning av taket for minstefradrag for pensjonsinntekter
- økning av trygdeavgift
- fjerning av særfradrag for alder

Departementets forslag innebærer i praksis en skatteskjerpelse for de med pensjonsinntekt på om lag 280.000 eller mer og skjerpes ved økende inntekt. Pensjon utover rundt 280 000 kroner får både økt gjennomsnittsskatt og økt marginalskatt. Dette vil isolert sett redusere incentivene til utsatt pensjonering og kunne virke mot intensjonene i pensjonsreformen.

Forslaget gir en merkbar økning i skattetrykket på kollektive pensjonsordninger gjennom arbeidsforhold. Den foreslåtte skatteskjerpelsen for midlere og høyere pensjonsinntekter bør også sees i lys av at det nettopp er disse gruppene som taper mest pensjon på omleggingen av alderspensjonssystemet i Folketrygden.

Akademikernes synspunkter

Akademikerne støtter forslag som kan bygge opp under arbeidslinja. Samtidig må det tas høyde for at en rekke arbeidstakere ikke er i stand til eller ønsker å jobbe lenge. Det kan også stilles spørsmål ved om hvordan arbeidsmarkedet for eldre arbeidstakere kommer til å fungere.

Den demografiske utviklingen tilsier at behovet for arbeidskraft vil øke i fremtiden. Det er likevel ikke sikkert at arbeidsgiverne kommer til å konkurrere om den eldre delen del av arbeidsstyrken. Flexibiliteten i folketrygden, og på sikt tjenstepensjonsordningene, bygger på forutseninger om at flexibiliteten i første rekke er på arbeidstakers premisser. Det kan stilles store spørsmål ved om denne forutsetningen vil bli oppfylt.

Departementets forslag drøfter ikke andre sider ved endringer i arbeidsstyrken. Det er ikke gjort betraktninger omkring endringer i arbeidsstyrke over tid. Vi vet at endringer i utdanningsnivå, teknologiske endringer som bidrar til mindre krevende fysisk arbeid og endringer i lønnsnivå, vil påvirke skatteinngangen og gi nye forutsetninger for provenynøytralitet.

Akademikerne er uenige i at endringene skal finansieres gjennom omfordeling blant de som tar ut pensjon. Det er vår mening at forslag som innebærer lavere for skatt for enkelte grupper må finansieres av det store kollektivet og ikke ved hjelp av en omfordeling.

Både inntektspensjon fra Folketrygden og tjenstepensjon er opptjente rettigheter basert på, i hovedsak, lønnsinntekt over yrkeskarrieren. Økt alderspensjon fra Folketrygden som følge av utsatt uttak bør ikke ha skattemessige effekter da pensjonssystemet ikke lenger vil være nøytralt. En gitt opptjent innskuddsbasert pensjon i privat sektor bør av samme grunn ikke gi høyere skatt totalt sett om den tas ut over færre år. Akademikerne mener derfor en omlegging av skattesystemet

for pensjonsinntekt bør ha som formål å redusere marginalskatten for opptjent pensjon også for akademikere.

Akademikerne mener også at omfordeling bør, så langt det er mulig, baseres på lønnsinntekt fremfor pensjonsinntekt.

Akademikerne har store grupper i offentlig sektor. Offentlig ansatte vil, slik tjenstepensjon i offentlig sektor er inntrettet også etter 2011, ikke ha anledning til å ha inntekt ved siden av pensjon uten at det skjer en streng avkortning. Slik sett vil forslaget økonomisk ramme medlemmer i Akademikerforeningene.

Konklusjon

Akademikerne støtter ikke forslaget i høringsnotatet.

Akademikerne er positiv til at det gjøres endringer i det forholdsvis kompliserte systemet med eget minstefradrag, særfradrag og skattebegrensningsregel for pensjonsinntekter. Men Akademikerne kan ikke støtte endringer som rammer tjenstepensjonsordninger ensidig og så hardt som det her foreslås.

Kollektive tjenstepensjonsordninger er et viktig element i det norske pensjonssystemet, og er allerede under et hardt press fra arbeidsgivere i privat sektor å redusere kostnadene. Dette betyr svekkede ordninger for de ansatte. Et ytterligere press gjennom skattesystemet vil være svært uheldig.

Med vennlig hilsen
Akademikerne

Pål Skarsbak
fagsjef
(sign.)